

ÅPENT BREV TIL ORDFØRER KARI NESSA NORDTUN MED KOPI TIL ALLE MEDLEMMER I KOMMUNESTYRET

Gode folk,

26. oktober 2020 skal Gulating overskjønnsrett åpnes i Handelens Hus i Stavanger for å behandle grunneiernes krav mot Stavanger kommune om overskjønn i den såkalte Gauselstraensaken. Så vidt jeg forstår har nesten samtlige grunneiere i saken sluttet seg til kravet om overskjønn for å få øket erstatningene, som i tingretten ble på samlet nesten 30 millioner kroner.

Det kan være grunn til at du, som ordfører, og Stavanger kommunestyre nøye overveier om man ikke skal gi grunneierne et tilbud om at kommunen trekker sin opprinnelige skjønnsbegjæring og at man tar en forhandlingsrunde for å få redusert omkostninger med skjønnet og overskjønnet mest mulig. I alle fall bør man kunne eliminere store utgifter med overskjønnet 26. oktober 2020.

I en situasjon hvor kommunen, på grunn av sin økonomiske situasjon, har måttet skjære ned på skolebudsjetter med 123 millioner kroner og har vanskeligheter med å finne dekning for utgifter til eldre og syke, og trues av massive garantiutgifter i Ryfast (der kommunen har påtatt seg selvskyldner-ansvar for bompengeinntekter på 2,3 milliarder kroner) ser jeg ikke for meg at kommunen vil gå videre med sitt krav om å få ekspropriere rett til å anlegge en turvei i Gauselstraen.

Hvis man får en avtale med grunneierne der kommunen frafaller kravet om å ekspropriasjon av en turvei, og forhandler seg frem til minst mulige saksomkostninger, kan kommunen komme ut av deg med betaling av noen millioner kroner i saksomkostninger. Det er bittert nok, men bedre enn å betale nærmere 50 millioner kroner i skjønnsretstatninger og saksomkostninger for en turvei som kommunen likevel ikke vil se seg tjent med å bevilge penger til i den situasjon som kommunen befinner seg i!

I allefall kan man spare de betydelige omkostninger som knytter seg til flere dager i overskjønnsretten med et stort antall parter og prosessfullmektiger.

Gjennom ekspropriasjonen vil kommune få en **rett** til å anlegge turveien, men får ikke noen **plikt** til å gjøre det. Når det kommer til stykket, tror jeg ikke kommunen vil prioritere dette fremfor bevilgninger til skole, sykepleie og pleiehjem.

Betyr det at mulighetene for å få en turvei i Gauselstraen forsvinner?

Etter min mening har allmennheten rett til å gå i Gauselstraen i medhold av reglene om alders tids bruk, jfr. min kronikk i Aftenbladet 25. mai 2010, «20100525 Ingen tvil om svært gamle rettigheter.pdf». Kronikken, og en rekke

dokumenter for og mot eksistensen av en veirett for allmennheten i Gauselstraen er inntatt i min blogg <http://www.mitsem-blogg.com/433744267>. Jeg viser særlig til den støtte jeg har fått av tidligere sorenskriver Christian Fr. Wyller, som kjenner forholdene på stedet svært godt, i leserbrev 8. juni 2016 i Aftenbladet.

Hvis det er riktig at allmennheten her rett i gangvei etter reglene om alders tids bruk, er det en rett som ikke forsvinner ved at kommunen krever ekspropriasjon av en veirett eller frafaller kravet om ekspropriasjon.

Det hjelper jo lite hvis grunneierne skaper hindringer for veiretten gjennom å grave vekk stien, endre strandlinjen, osv., hvilket man har mange eksempler på i Gauselstraen, men jeg har den tillit til domstolene at jeg ikke tror de blir beveget av slike ting. For så vidt var det betegnende at skjønnsretten i ekspropriasjonssaken reist av kommunen (inntatt i min blogg som dokument «20190827 Gauselstraen-skjønnen.pdf», uttrykkelig stilte spørsmålet om hvorfor ikke kommunen hadde påberopt seg at det gikk en gammel veirett her! Men skjønnsretten følte seg bundet av partenes påstander, og siden kommunen ikke hadde vist til og påberopt seg de gamle gangstier, kunne ikke skjønnsretten ta hensyn til dette!

Det er flere som har reist spørsmål om hvorfor kommunen unnlot å vise til allmennhetens gamle veirett, jfr. «20190911 Leserbrev til 'Stavanger Aftenblad'.pdf» i min blogg (ikke inntatt i Aftenbladet) og leserbrev i Aftenbladet 13. september 2019 av tidl. kommuneadvokat (i Sandnes) Øivind Aspelund.

Er det bare kommunen som i søksmål kan påberope seg at allmennheten har veirett etter alders tids bruk? Nei, det kan hvem som helst gjøre, som har praktisk og rettslig grunn til å ønske rettens avgjørelse! Det siste omfatter alle som har brukt eller gjerne vil bruke veiretten. Jeg har svekket førlighet og bor et helt annet sted og kan knapt nok hevde at gangstien på Gausel har praktisk eller rettslig interesse for meg.

Jeg har anmodet Stavanger Turistforening, som jeg har vært medlem av i mange år, om å treffe vedtak om å reise sak mot grunneierne for å få fastslått at allmennhetenes har veirett her, jfr. dokument «20200409 Årsmøtesaker i Turistforeningen.pdf» i bloggen min.

Forslaget kommer opp å neste årsmøte, våren 2021 (årsmøtet våren 2020 ble avlyst på grunn av Covid-19 pandemien). Jeg har prøvd å få andre og mer fremtredende personer i Turistforeningen til å støtte forslaget. I alle fall én av dem har avslått fordi han har tillit til at kommunen vil sikre saken!

Derfor er det viktig at kommunen nyanserer dette hvis man til slutt kan komme til at 3 situasjonen, med budsjettkutt til skoler, eldre og syke gjør at man ikke vil prioritere gangstien på Gausell!

Særlig når det er mulig, og kanskje endog sannsynlig, at Stavanger Turistforening vil sikre saken uten utlegg for kommunen, er det kanskje viktig at kommunen toner flagg!

Jeg har selvsagt forståelse for at Turistforeningen kan ha en viss frykt for de omkostninger en slik sak kan føre med seg, kanskje særlig når man ser de ublue saksomkostningskrav som grunneierne har krevet av kommunen.

Jeg har fortrøstning til at domstolene ikke vil belaste en Turistforening som ikke har utbytte til formål med store saksomkostningskrav i en sak om allmennheten har veirett, uansett om saken vinnes eller tapes.

Det må også være svaret til de som ikke har kunnet la seg overbevise av argumentene for og mot allmennhetens veirett i Gauselstraen!

Skal man ikke ha den tillit til domstolene at de vil vurdere dette på uhildet måte, på basis av de argumenter som fremlegges for og mot allmennhetens veirett i et vanlig søksmål fra Stavanger Turistforening?

Randaberg, Pål Mitsem